

HE 16/2018 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnon keskeiset huomiot:

- Julkaistavia vero- ja taloustietoja tulee täydentää niin, että ne sisältävät kaikki Verohallinnolle annettavan maakohtaisen raportin tiedot.
- Maakohtaiset vero- ja taloustiedot tulee julkaista keskitetysti avoimena datana ja tietojen toimittamiselle tulee asettaa määräaika.
- Täsmällinen ja kattava raportointi tulee varmistaa sanktioilla.
- Verolainsäädännön heikkoudet tulee korjata aggressiivisen verosuunnittelun estämiseksi.

Kepa ry, yli 300 suomalaisen kehitys- ja ympäristöjärjestön kattojärjestö, kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Kepa kiittää sitä, että esityksessä valinnanvapauslaiksi on huomioitu verovastuullisuus, etenkin niissä tapauksissa, kun palveluntarjoaja on monikansallinen yritys. Vero- ja muiden taloustietojen maakohtaista raportointia koskeva kohta (nykyisessä esityksessä 59 §) on parantunut viimeisen vuoden aikana. Raportoitavien tietojen listasta puuttuu kuitenkin yhä yrityksen verovastuullisuuden arvioimisen kannalta olennaisia tietoja.

Sote-yrityksiltä vaadittavaan raportointiin tulee sisällyttää vähintäänkin ne tiedot, jotka sisältyvät Verohallinnolle annettavaan maakohtaiseen raporttiin (VML 14 §). Tämä merkitsee, että seuraavat tiedot tulee lisätä lakiesitykseen: voitto tai tappio ennen veroja, oman pääoman kirjanpidollinen arvo, työntekijöiden lukumäärä ja muu aineellinen omaisuus kuin käteinen tai muut rahavarat. Lisäksi Kepa suosittelee seuraavien tietojen vaatimista: liikevoitto sekä saadut valtiontuot.

Näiden tietojen julkaiseminen on tärkeää, jotta yrityksen toiminnasta eri maissa saadaan riittävän tarkka kuva. **Verotietojen raportointi ei mahdollista verovastuullisuuden arvioimista, ellei käytössä ole tietoja siitä, minkälainen yrityksen läsnäolo on kussakin sen toimintamaassa.** Lausunnon lopussa on esitetty vertailu valinnanvapauslakiesityksessä vaadituista tiedoista ja maakohtaisesta raportista, joka suurimmilla yrityksillä on velvollisuus antaa Verohallinnolle.

Keskivertopotilaan ei voi odottaa hyödyntävän yritysten julkaisemia tietoja sellaisenaan. Onkin tärkeää, että maakohtaiset vero- ja taloustiedot julkaistaan muodossa, jossa niitä on helppo hyödyntää tutkimukseen niin kansalaisjärjestöjen, median kuin tutkijoidenkin toimesta. Tietojen

julkaiseminen vain osana yritysten pdf-muotoisia toimintakertomuksia ei täytä tätä tavoitetta.

Maakohtaiset vero- ja taloustiedot tulee julkaista keskitetysti avoimena datana. Tämän pitäisi onnistua helposti, sillä tiedot kerätään myös tiedonhallintapalvelun kautta. Lakiesitykseen tulee lisätä, että tiedot on toimitettava neljän kuukauden sisällä tilikauden päättymisestä.

Lakiin tulee lisätä uhkasakon mahdollisuus silloin, kun palveluntuottaja jättää tiedot osittain tai kokonaan raportoimatta määräaikaan mennessä. Nykymuodossaan lakiesityksessä on suuri riski, että raportoimatta jättämisellä ei ole seuraamuksia. Veroraportointivelvollisuus tulee huomioida myös palveluntuottajalaissa. Sen tulee mahdollistaa palveluntuottajan poistaminen rekisteristä, jos tämä useamman kerran laiminlyö valinnanvapauslain mukaisen veroraportointivelvollisuutensa.

Kepa huomauttaa lopuksi, että julkinen maakohtainen veroraportointi ei ole verovastuullisuuden tae. Se parantaa läpinäkyvyyttä ja yritysten tilivelvollisuutta, herättää keskustelua sekä parhaimmillaan ehkäisee aggressiivista verosuunnittelua. EU-alueen pankit on jo velvoitettu julkaisemaan maakohtainen raportti. Asiakkaiden valintoja ohjaavat kuitenkin luonnollisesti monet muutkin tekijät kuin palveluntuottajan verovastuullisuus.

Ainoa keino estää voittojen siirtäminen Suomesta alhaisen verotuksen maihin on verolainsäädännön porsaanreikien tukkiminen. Tässä ovat keskeisessä roolissa veronkiertodirektiivin toimeenpano sekä Euroopan komission esitys yhteiseksi yhdistetyksi yritysveropohjaksi.

Lisätietoja:

Lyydia Kilpi, asiantuntija, vero-oikeudenmukaisuus ja yritysvastuu
p. 050 317 6738
s-posti: lyydia.kilpi@kepa.fi

Vertailu valinnanvapauslakiesityksen veroraportointivaatimusten ja Verohallinnolle annettavan maakohtaisen raportin välillä		
Valinnanvapauslakiesitys HE 16/2018, maakohtaisen raportin sisältö (59 §)	Verohallinnolle annettavan maakohtaisen raportin sisältö¹	Kepan suositus valinnanvapauslakiin
...annettava seuraavat maakohtaisesti eriteltyt tiedot...	Tiedot esitetään raportoitavista osapuolista maakohtaisesti eli kunkin verotuksellisen lainkäyttöalueen osalta erikseen.	Verohallinnon syventävässä ohjeessa maakohtaisesta raportoinnista täsmennetään, että tiedot on annettava jokaisen verotuksellisen lainkäyttöalueen (ei siis valtion) osalta. Tämä on syytä tarkentaa myös valinnanvapauslaissa. Monet alhaisen verotuksen lainkäyttöalueet eivät ole itsenäisiä valtioita.
1) liikevaihto; eriteltyinä samaan konserniin kuuluvien ja ulkopuolisten osapuolten välisiin korvauksiin;	tulot (eriteltävä etuyhteyssuhteessa ja riippumattomien kanssa tehdyistä liiketoimista kertyneisiin tuloihin sekä näiden yhteismäärään)	
	voitto tai tappio ennen veroja	Tietoa tulee vaatia valinnanvapauslaissa. Se on välttämätöntä, jotta yrityksen toiminnasta kullakin lainkäyttöalueella saadaan riittävän kattava kuva verovastuullisuuden arvioimiseksi.
	oman pääoman kirjanpidollinen arvo	Tietoa tulee vaatia valinnanvapauslaissa. Se on välttämätöntä, jotta yrityksen toiminnasta kullakin lainkäyttöalueella saadaan riittävän kattava kuva verovastuullisuuden arvioimiseksi.
	työntekijöiden lukumäärä (kokoaikaiseksi muutettuna)	Tietoa tulee vaatia valinnanvapauslaissa. Se on välttämätöntä, jotta yrityksen toiminnasta kullakin lainkäyttöalueella saadaan riittävän kattava kuva verovastuullisuuden arvioimiseksi.
	muu aineellinen omaisuus kuin käteinen tai muut rahavarat	Tietoa tulee vaatia valinnanvapauslaissa. Se on välttämätöntä, jotta yrityksen toiminnasta kullakin lainkäyttöalueella saadaan riittävän kattava kuva verovastuullisuuden arvioimiseksi.

¹ VML 14 e § ja Verohallinnon syventävä ohje: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49771/verotuksen-maakohtainen-raportti/>.

2) maksetut ja saadut aineettomien oikeuksien korvaukset;		Aineettomien oikeuksien siirtohintojen paisuttaminen on yleinen aggressiivisen verosuunnittelun keino. Hyvä, että tätä tietoa vaaditaan.
3) lainojen korkokulut ja -tuotot eriteltyinä samaan konserniin kuuluville ja ulkopuolisille osapuolille maksettuihin ja niiltä saatuihin korkokuluihin ja -tuottoihin;		Korkoverosuunnittelu on yleistä myös sote-yritysten keskuudessa. Hyvä, että tätä tietoa vaaditaan.
4) konserniin kuuluvien yhtiöiden nimet, niiden toiminnan luonne, verotukselliset asuinvaltiot sekä sijainti, jos se on eri kuin verotuksellinen asuinvaltio;	Maakohtaiseen raporttiin on sisällytettävä myös tiedot konserniin tai yritykseen kuuluvista osapuolista, niiden toiminnan luonteesta (--). (Tiedot osapuolista jokaisen verotuksellisen lainkäyttöalueen osalta.)	
5) kertyneet voittovarot;	kertyneet voittovarot	
6) maksetut ja kertyneet tuloverot sekä lähdeverot;	maksetut ja kertyneet tuloverot sekä lähdeverot	
7) tiedot tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen tuottamisessa käytetyistä tietolähteistä ja valuutasta.	Maakohtaiseen raporttiin on sisällytettävä myös tiedot (--) käytetyistä tietolähteistä ja valuutasta.	
		Lisäksi suosittelemme vaatimaan seuraavia tietoja, jotka auttavat arvioimaan sote-yrityksen verovastuullisuutta: - liikevoitto; - saadut valtiontuet.